

Preken juledag 2011 I Fjellhamar kirke

Kapellan Elisabeth Lund

Dette hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Johannes i det 1. kapittel:

I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

Han var i begynnelsen hos Gud.

Alt er blitt til ved ham, uten ham er ikke noe blitt til.

Det som ble til i ham, var liv, og livet var menneskenes lys.

Lyset skinner i mørket,

og mørket har ikke overvunnet det.

Et menneske sto fram, utsendt av Gud. Navnet hans var Johannes.

Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, så alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vitne om lyset.

Det sanne lys, som lyser for hvert menneske, kom nå til verden.

Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, men verden kjente ham ikke.

Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham.

Men alle som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.

De er ikke født av kjøtt og blod, ikke av menneskers vilje og ikke av manns vilje, men av Gud.

Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss,

og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far,

full av nåde og sannhet.

Slik lyder Herrens ord

I Johannesprologen, som jeg nettopp leste starter det der oppe.
Langt der oppe i det høystemte og storslåtte. I evigheten.
Men det fortsetter her nede.

Denne uka har vi hatt mange skolegudstjenester i kirkene våre. Og på de jeg hadde, spurte jeg barna om hvor Gud er. Han er der oppe, sa de. Langt der oppe.

Jeg spurte dem om hva jeg skulle gjøre for å få være sammen med Gud.

Da må du dø, sa de.

Det er jo fint at vi kan få tro at vi får være sammen med Gud når vi dør. Men jeg lurer på om det er mange som tenker at døden er den eneste veien til Gud. Sånn i praksis mener jeg.

I begynnelsen var Ordet, hørte vi fra Johannesprologen.

Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.

Det var begynnelsen. Johannes presenterer oss for luftige og storslagne tanker.

Men så tar han det helt ned, i kjøtt og blod og jord og halm og strå.
Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, skriver han. Gud som er så langt der oppe, har kommet helt hit ned.

For å leve sammen med oss. For å være nær, for å elske oss, for å

frelse oss.

Han ble menneske. Her nede.

Det ordet som er oversatt med menneske er på gresk, *sarks*. Det betyr kjøtt. Det er så veldig fysisk. Gud ble kjøtt. Han ble et virkelig og helt menneske. Som oss.

I teologien kaller vi dette inkarnasjon, fra latin *in carne* som betyr i kjøtt.

Vi tror på en evig Gud som kom ned på jorden. Helt inn i våre liv. Vi tror på en Gud som ble kjøtt.

Jeg tenker at inkarnasjonen er en sterk bekreftelse av det skapte. Den forteller oss at det fysiske er ikke mindre verdt enn det åndelige.

Det er fint og riktig å være skapning, å være kropp. Gud har bekrefta det ved å selv bli kropp. Han har bekrefta at den skapte verden ikke bare er noe uinteressant ved siden av livet med ham. Verden er skapt, den er villet og den er elska av Gud.

Det åndelige livets plass er midt i skapelsen, ikke i en egen åndelig sfære. Ordet ble menneske.

Livet sammen med Gud leves i alt vi gjør, I alt vi møter, I alt vi opplever.

Når vi snakker om Gud, kan vi si i begynnelsen var Ordet.

Men når vi snakker om oss vanlige mennesker, blir det kanskje mer riktig å si: I begynnelsen var skriket.

Jeg har født barn, og alle som har litt med barn å gjøre vet at ordene kommer først senere. I begynnelsen er skriket.

Et skrik som forteller oss at barnet lever. At det puster. Et livsnødvendig skrik.

Men det kan kanskje også si noe om livet det fødes til.

At hele livet leves ved siden av døden. Det er kanskje sånn vi kan skjønne hvor mye menneskelivet er verdt.

Nå for tiden tenker jeg veldig mye på en av kusinene mine. Solveig Aretta.

Hun fikk kreft, og for en måned siden døde Solveig.

Jeg vet at hun er død, men jeg kan ikke se for meg et mer levende menneske.

Hun var et menneske på godt og vondt gjennom livet, men hun var på så mange måter et forbilde for meg. Det lyste kjærlighet av henne, og det var liksom så tydelig at det var en kjærlighet som hun mottok fra Gud.

Kjærligheten setter fri, sa Solveig så mange ganger. Og jeg tror hun var fri. Hun tok til seg det Jesus sier om at vi må bli som et lite barn. Hun levde åpent, sårbart og i tillit til menneskene rundt seg. Av og til ble hun litt vel direkte for noen, men det hun ville var så tydelig. Hun ville ha fellesskap, hun ville at vi skulle tilgi hverandre og hun ville at kjærligheten skulle få gode livsvilkår. Solveig gjorde livet sitt til en lovsang for Gud.

En uke før hun døde hadde hun bursdag, og mange av oss i slekta

hennes var samlet rundt henne i den kirken som hun og familien har kjøpt i Sverige. Selv om hun var aldri så syk, ville Solveig danse. Hun ville feire livet, og hun sa at ingen fikk gå før de hadde dansa sammen med henne. Og hun dansa med den syke kroppen sin nedover midtgangen. Men etter å ha kasta et blikk rundt seg på den traust slekta fra Hvaler, la hun til at vi iallfall måtte danse i hjertet før vi gikk.

Solveig levde et liv som kom fra hjertet, og i det hjertet hadde Gud tatt bolig.

Vi må ikke dø for å være sammen med Gud, for Gud er født her nede. Midt i det livet vi lever.

Gud har blitt et menneske som oss og tatt bolig hos oss. I hjertene våre.

La oss være her sammen med Gud.

La oss ta bolig i oss selv og i vårt eget liv og leve fra hjertet.

Det er ikke alltid lett, for det er et liv som leves ved siden av døden.

Vi må skrike noen ganger, men vi kan også få danse. Guds kjærlighet kan sette oss fri til leve midt i virkeligheten sånn den er.

Jeg har lyst til å lese et dikt av Hans Børli. Kanskje det er favorittdiktet mitt.

Ett er nødvendig

– her i denne vår vanskelige verden

av husville og heimløse:

Å ta bolig i seg selv

Gå inn i mørket
og pusse sotet av lampen.

Slik at menneskene på veiene
kan skimte lys i dine bebodde øyne.

La oss være hjemme hos oss selv og ta imot Gud og hverandre.

Snart skal vi feire nattverd.

Der møter vi Jesus. Der tar vi imot han som har tatt bolig iblandt
oss.

Vi kan få knele ned og ta imot, så Jesus blir en del av vårt skapte
liv. Av vår kropp.

Det er mulig fordi et barn er født.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er
og blir én sann Gud fra evighet til evighet.